ପି. ସାରଦା

ବନାମ

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ (କେନ୍ଦ୍ର)

ମାଡ୍ରାସ

ଡିସେମ୍ବର 9,1997

[ସୁହାସ ସି. ସେନ ଏବଂ କେ. ଭେଙ୍କଟସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1961 : ଧାରା 2 (22) (e)

ଆୟକର — ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ — ଏୱାଇ 1973-74 — କରଦାତା ଏକ ବେସରକାରୀ ଲିମିଟେଡ୍ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ତାଙ୍କର ଏକ ଚଳନ୍ତା ଜମା ଖାତା ଥିଲା — କରଦାତା ଏହି ଜମା ଖାତାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉଠାଇଥିଲେ — ଦର୍ଶାଯାଇଛି :ଏପରି ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉଠାଣ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ — ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିଶୋଧ କିମ୍ବା ସମାୟୋଜନ, ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ।

ଅପିଲକାରୀ-କରଦାତା ଏକ ବେସରକାରୀ ଲିମିଟେଡ୍ କମ୍ପାନୀରେ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଏକ ଚଳନ୍ତା ଜମା ଖାତା ଥିଲା । ଆକଳନ ବର୍ଷ 1973-74 ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହିସାବ ବର୍ଷରେ 3.7.1972 ଏବଂ 22.3.1973ର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କରଦାତା ମୋଟ 93, 027 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ କରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା । M, ଯିଏ ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ କିଛି ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଥିଲା, କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ଚିଠି ଲେଖି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ କରାନଯାଉ । ତେବେ, Mଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ (ଆଇଟିଓ) ଉପରୋକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଉଠାଣକୁ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961ର ଧାରା 2 (22) (e) ଅନୁଯାୟୀ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ଭାବେ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ-କରଦାତା ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଅତିରିକ୍ତ ଉଠାଣ କମ୍ପାନୀର ଜମା ଖାତାରୁ ନୁହେଁ ବରଂ କମ୍ପାନୀର ବହିରେ ଥିବା 'M'ଙ୍କର ଜମା ହୋଇଥିବା ରାଶିରୁ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଉଠାଣକୁ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପିଲରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କରଦାତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସପକ୍ଷରେ ଦେଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :1.1. କମ୍ପାନୀରୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଣ ଅର୍ଥ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ ଋଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ମାତ୍ରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961ର ଧାରା 2 (22) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନଗତ କାଳ୍ପନିକତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେ କମ୍ପାନୀରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଉଠାଇଥିଲେ, ସେହି ତାରିଖରେ କରଦାତା ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିଲେ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । କମ୍ପାନୀଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଋଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରିମକୁ ଶେଷରେ ପରିଶୋଧ କିମ୍ବା ସମାୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ କରଦାତା ସମ୍ପୃକ୍ତ ହିସାବ ବର୍ଷରେ କମ୍ପାନୀଠାରୁ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିଲେ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମତି ତରୁଲତା ଶ୍ୟାମ ବନାମ *CIT,* 108 ITR 345, ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ।

1.2.ଏହି ମାମଲାରେ, କରଦାତା 3-7-1972 ଏବଂ 22-3-1973 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠାଣ କରିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ Mଙ୍କର ଜମା ଖାତାରୁ ଦେୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, କରଦାତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନରେ କିଛି ସମାୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ନାହିଁ ଯେ କରଦାତା 3-7-1972 ରୁ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀରୁ ମୋଟ 93,027 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀରେ ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହି ଅଗ୍ରିମ ଟଙ୍କାକୁ ଉଠାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ । ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନରେ କରାଯାଇଥିବା ଜମା ଖାତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାୟୋଜନ ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ନାହିଁ ଯେ, କରଦାତା କମ୍ପାନୀରୁ ଉପରୋକ୍ତ ରାଶି ଉଠାଣ କରିବା ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ବିଚାରମୂଳକ ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିଲେ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର :ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 649 (ଏନ୍ ଟି)/1987

ଟି.ସି. ସଂଖ୍ୟା 1258/1979 ରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 3.7.84 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 649/87 ଏବଂ ସି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3894-95/84 ରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଟି. ଏ. ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ କେ. ଏନ୍. ଶୁକ୍ଳା, କେ. ଏନ୍. ନାଗପାଲ୍ ଏବଂ ବି. କେ. ପ୍ରସାଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନକର୍ତ୍ତା

ସେନ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି. ଅପିଲକାରୀ, ମିସ୍ ପି. ସାରଦା, ମେସର୍ସ ୟୁନିଭର୍ସାଲ୍ ରେଡିଏଟର୍ସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏହା ପରେ "କମ୍ପାନୀ" ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶୀଦାର । ଏହା ଏପରି ଏକ କମ୍ପାନୀ ଯେଉଁଥିରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ନଥିଲା । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1973-74 ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମାପ୍ତ କରିବା ସମୟରେ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 3.7.1972 ରୁ 22.3.1973 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀରୁ ସେ ମୋଟ 93,027 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଛନ୍ତି । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ କମ୍ପାନୀରେ ଏକ ଚଳନ୍ତି ଜମା ଖାତା ଥିଲା । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ କମ୍ପାନୀରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା । ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଉଠାଣକୁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆୟକର ଅଧିନିୟମର 2(22)(e) ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ଅନୁଯାୟୀ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା:(1) ଉକ୍ତ ସମୟରେ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀରେ ଥିବା କରଦାତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା; ଏବଂ(2) ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀରୁ କରଦାତା ଅତିରିକ୍ତ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ, ତାହାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ ଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଆୟ ଗଣନାରେ ଏହି 93,027 ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅପିଲ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପିଲରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କରଦାତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉଠାଣକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଶ୍ରୀ ଏ.ସି. ମହେଶଙ୍କ ବାକି ଥିବା ଟଙ୍କାରୁ ପରିଶୋଧ ଭାବରେ ନିଆଯିବ, କମ୍ପାନୀର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭରୁ ନୁହେଁ । ନାବାଳକ ମହେଶଙ୍କ ପିତା ଶ୍ରୀ ଏ.ପି. ମାଧବନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ 3.4.1972 ତାରିଖରେ ଏକ ଚିଠି ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା । ସେହି ଚିଠିରେ ମାଧବନ କମ୍ପାନୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ କରଦାତା ସୁଶ୍ରୀ ପି. ସାରଦାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ, ମହେଶଙ୍କର କରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ଋଣ ନେଇଥିଲେ

ଏବଂ ଯେହେତୁ ମହେଶ କମ୍ପାନୀରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ଜମା ଅବଶେଷରୁ କରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ରାଶି ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ତେଣୁ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉଠାଣକୁ ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ ଉଠାଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ, କମ୍ପାନୀର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭରୁ ନୁହେଁ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତ କ୍ରମେ, ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 256(1) ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ।

"ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ, ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଠିକ କି ନାହିଁ ଯେ ମେସର୍ସ ୟୁନିଭର୍ସାଲ୍ ରେଡିଏଟର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ ରୁ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ 93,027 ଟଙ୍କା ଉଠାଣକୁ 1973-74 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961ର ଧାରା 2(22)(e) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । "

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସପକ୍ଷରେ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1973-74 ପାଇଁ ହିସାବ ରଖିବା ଅବଧି 1.4.1972 ରୁ 31.3.1973 ଥିଲା । ଏହି କରଦାତା କମ୍ପାନୀର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ ଏବଂ 22.3.1973 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପାନୀରୁ ପାଣ୍ଠି ନେଉଥିଲେ । କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଉଠାଣର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, ତାଙ୍କର ଜମା ଅବଶେଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ତାଙ୍କ ଜମାଖାତାରୁ 22.3.1973 ସୁଦ୍ଧା 1,831.14 ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଉଠାଣ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦେୟ ଅବଶେଷ ସତ୍ତ୍ୱେ କରଦାତା 3.7.1972 ରୁ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ 14ଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ମୋଟ 93, 027 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ । ଉଠାଣର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"3.7.72	ଟ. 1,831.14 (ଅତ୍ୟଧିକ ଉଠାଣ)
3.8.72	ଟ. 5,000.00
2.9.72	ଟ. 5,000.00
12.9.72	ଟ. 7,998.00
3.10.72	ଟ. 5,000.00
3.11.72	ଟ. 5,000.00
1.12.72	ଟ. 5, 000.00
11.12.72	ଟ. 7,998.00
18.12.72	ଟ. 4,749.00
18.12.72	ଟ. 8,522.00
2.1.73	ଟ. 5,000.00

3.2.73	ଟ. 5,000.00
5.3.73	ଟ. 5,000.00
9.3.73	ଟ. 7,999.00
17.3.73	ଟ. 10,000.00
22.3.73	ଟ. 3,930.00
	ଟ. 93,027.00"

କରଦାତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, କମ୍ପାନୀର ଜମା ଖାତାରୁ ଉଠାଣ ହୋଇନଥିଲା, ବରଂ କମ୍ପାନୀର ବହିରେ ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଥିବା ରାଶିରୁ ଉଠାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, 3.4.1972 ତାରିଖର ଆରୋପିତ ଚିଠିଟି କମ୍ପାନୀ କେବଳ 31.3.1973 ରେ ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେୟ କରି କରଦାତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ ଜମା କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ କରଦାତା 3.7.1972 ରୁ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀରୁ ସ୍ଥିର ଏବଂ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ । ଏହି ଉଠାଣଗୁଡ଼ିକ ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଅବଶେଷରୁ ଦେୟ କରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା 31.3.1973 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଉଠାଣ କମ୍ପାନୀର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭରୁ ଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ପାଉନାହୁଁ ।

ଧାରା 2(22)(e) ଯେପରି ଏହା ଉକ୍ତ ସମୟ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶରେ ଦେଖା ଦିଆଯାଇଥିଲା, "ଏକ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଯେକୌଣସି ଦେୟ, ଯାହା ଏପରି ଏକ କମ୍ପାନୀ ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ଜନସାଧାରଣ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଆଗ୍ରହୀ, ଜଣେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରିମ କିମ୍ବା ଋଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କର କମ୍ପାନୀରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅଛି ...... ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ କମ୍ପାନୀ ...... ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ ଅଛି" ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଏହି ମାମଲାରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ କମ୍ପାନୀରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ୱାର୍ଥ ଥିଲା । କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱଭାବ ମଧ୍ୟ ବିବାଦରେ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀରୁ ଉଠାଣ ଦ୍ୱାରା ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ ଋଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଭଳି ଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବା ମାତ୍ରେ ଆଇନଗତ କାଳ୍ପନିକତାଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେ କମ୍ପାନୀରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ, ସେହି ତାରିଖରେ କରଦାତାଙ୍କୁ ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିବା ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା ଉଚିତ । କମ୍ପାନୀଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଋଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରିମ ହୁଏତ ଶେଷରେ ପରିଶୋଧ କିମ୍ବା ସମାୟୋଜନ କରାଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହି ସତ୍ୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ନାହିଁ ଯେ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ କରଦାତା ସମ୍ପୃକ୍ତ ହିସାବ ରଖିବା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀଠାରୁ ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ତରୁଲତା ଶ୍ୟାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, 108 *ITR 345ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ* ଦ୍ୱାରା *ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ,* 1922ର ଧାରା 2(6A)(e) ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବୈଧାନିକ କାଳ୍ପନିକତା, କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ କିମ୍ବା ଋଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ଆଇନ ପ୍ରଣେତା ଜାଣିଶୁଣି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଶେଷ ତାରିଖରେ ଋଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରିମ

କିମ୍ବା ଏହାର ବାକି ଥିବା ବକେୟାକୁ ବୈଧାନିକ କାଳ୍ପନିକତା ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ଆବଶ୍ୟକତା ବୋଲି ବିବେଚନା କରିନଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାରେ, ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ ଟଙ୍କା ଉଠାଯାଇ ନଥିବା ସମୟରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 3.7.1972 ରୁ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, କରଦାତାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠା ଯାଇଥିଲା । ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନରେ କିଛି ସମାୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ନାହିଁ ଯେ, କରଦାତା 3.7.1972 ରୁ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀରୁ ମୋଟ 93,027 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀରେ ତାଙ୍କ ଜମା ଖାତାରେ କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହି ଅଗ୍ରିମ ଟଙ୍କାକୁ ଉଠାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚିତ ଲାଭାଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ । ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନରେ ଜମା ଖାତାରେ କରାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାୟୋଜନ ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ନାହିଁ ଯେ, କରଦାତା କମ୍ପାନୀରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣ ଉଠାଇବା ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ବିଚାରମୂଳକ ଲାଭାଂଶ ପାଇଥିଲେ ।

ଏକ ଶୀର୍ଷକ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ପୁନଃତର୍ଜମା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 3.4.1972 ତାରିଖର ଚିଠିକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରକୃତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଚିଠି ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ତର୍କ ଭୁଲ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଜମା ଅବଶେଷ ନଥିଲା ସେତେବେଳେ କରଦାତା 3.7.1972 ଏବଂ 22.3.1973 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଏହି ଅର୍ଥ ଦେବା ପାଇଁ ମହେଶଙ୍କ ଜମା ଖାତାରୁ କୌଣସି ଟଙ୍କା ଦେୟ ଦିଆଗଲା ନାହିଁ । ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହେଶଙ୍କ ସମଗ୍ର ଜମା ଅବଶେଷ ସେମିତି ରହିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ମହେଶଙ୍କ ଜମାରେ ଜମାରୁ କରଦାତାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ଏହି ଅପିଲରେ ଆମେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପାଉନାହୁଁ । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନଦେଇ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍. ଅପିଲଟି ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : - ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ନାୟକ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ